

การกล่อมเกลாத่างการเมืองกับทัศนคติต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน:
ศึกษากรณีประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
POLITICIZATION AND ATTITUDE TOWARDS HUMAN RIGHTS VIOLATIONS:
A CASE STUDY OF THE PEOPLE IN LAK SI HOUSING COMMUNITY BANGKOK

นิญภัชกร แก้วกัน^{1*} และ สมเกียรติ วันทะนะ²
Niyaphat Kaewkun^{1*}, and Somkiat Wanthand²

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900¹⁻²
Kasetsart University 50 Ngamwongwan Rd, Lat Yao, Chatuchak, Bangkok 10900¹⁻²

*Corresponding author E-mail: niyaphat1415@gmail.com

(Received: Mar 26, 2020; Revised: Sep 2, 2020; Accepted: Sep 8, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการกล่อมเกลาท่างการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน 3) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการกล่อมเกลาท่างการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนกับทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเคหะหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า การกล่อมเกลาท่างการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับมาก ทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับมากที่สุด การทดสอบสมมติฐานพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพสมรสต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าการกล่อมเกลาท่างการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในระดับต่ำ และในทิศทางตรงกันข้าม เนื่องจากตัวแปรด้านการกล่อมเกลาท่างการเมืองนั้น เป็นการพูดคุยในประเด็นบางเรื่องที่มีความคุ้นเคยและเป็นความสนใจเฉพาะกลุ่ม จึงส่งผลให้ทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนเปลี่ยนแปลงไปไม่มาก

คำสำคัญ: การกล่อมเกลาท่างการเมือง, ทัศนคติ, การละเมิดสิทธิมนุษยชน, ชุมชนเคหะหลักสี่

¹ นักศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

² อาจารย์ สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research were : 1) to study the level of political socialization regarding human rights of the people in Lak Si Housing Community, Chatuchak, Bangkok; 2) to study the level of attitude of those people regarding human rights; 3) to compare the difference of the attitude according to related personal factors; and 4) to find out the relationship between political socialization and the attitude on human rights. Samples composed of 400 people who lived in Lak Si Housing Community. Data were collected by using questionnaires. Statistics employed for data analysis were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-Test, one-way ANOVA and Pearson's Correlation Coefficient.

The research found out that the level of political socialization regarding human rights was high. The attitude regarding human rights was very high. In testing the hypothesis, it was found that people with different demographic characteristics had no different attitudes about human rights violations. It revealed that the relationship between politicization and attitudes about human rights violation was at low level and in opposite direction due to some particular issues were discussed.

KEYWORDS: Political Socialization, Attitude, Human Rights Violations, Lak Si Housing Community

บทนำ

มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีเสรี มีเกียรติศักดิ์ศรี และสิทธิเท่าเทียมกัน การเคารพในสิทธิมนุษยชนที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน เป็นพื้นฐานของสันติภาพและความยุติธรรมในสังคม (อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, 2553) ภายใต้อิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสิ่งต่าง ๆ ในโลก ไม่ว่าจะทั้งทางวิวัฒนาการด้านวัตถุ เทคโนโลยี และพัฒนาการของสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้สังคมมนุษย์ไม่อาจจะเป็นสังคมส่วนใดในโลกได้เริ่มเล็งเห็นและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคภายใต้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมากขึ้น (เสนห์ จามริก, 2552) ถึงแม้ว่าสังคมมนุษย์ได้เริ่มเรียนรู้ถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคลมาเนิ่นนานนับตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ แต่คำว่า “สิทธิมนุษยชน” เพิ่งจะได้รับการยอมรับและสนับสนุนจากสังคมต่าง ๆ ในการพยายามผลักดันให้มีมาตรฐานร่วมกันในด้านสิทธิมนุษยชนในแต่ละประเทศ ซึ่งเห็นได้จากการร่วมมือระหว่างประเทศในการลงนามในอนุสัญญา สนธิสัญญาทางด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ที่บัญญัติและมีขึ้นอย่างมากมายในช่วงศตวรรษที่ 20 ที่ผ่านมา ถึงจะไม่ประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่ แต่ก็ถือได้ว่าเป็นนิมิตหมาย

อันดีสำหรับก้าวต่อไปของสิทธิมนุษยชนในสังคมโลก (รุ่งพงษ์ ชัยนาม, 2554)

ทว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนก็ยังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ เช่น กรณีการกดขี่ทางเพศ การขูดรีดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานผู้หญิงและเด็ก การกดขี่เหยียดหยามทางเชื้อชาติ วรรณะ และผิวพรรณ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นปรากฏการณ์เลวร้ายที่ยังคงเป็นตราประทับสังคมมนุษย์จนถึงปัจจุบัน ในประเทศไทยก็เช่นกัน มีปรากฏเรื่องราวเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนมาโดยตลอด (ปรีดา เฉลิมเผ่า, 2558) ถึงแม้ว่ารัฐจะได้พยายามกำหนดสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคในด้านต่าง ๆ ไว้อย่างกว้างขวางแก่บุคคลกลุ่มต่าง ๆ แล้วก็ตาม ดังเห็นได้จากรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ได้ให้สิทธิแก่ประชาชนชาวไทยในด้านต่าง ๆ อย่างมากมายอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในรัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ ในอดีต ไม่ว่าจะเป็นสิทธิทางพลเมืองและทางการเมืองก็ดี หรือสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคมก็ดี หากแต่ว่าสิทธิดังกล่าวที่ถูกรับบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นหลาย ๆ สิ่งยังคงมีปัญหาในทางปฏิบัติทั้งสิ้น (นพนิธิ สุริยะ, 2550)

การที่สังคมจะดำรงอยู่ได้นั้น จะต้องมีการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ค่านิยม ทัศนคติ จากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง เพื่อให้สังคมมีความสืบเนื่องติดต่อกันไปไม่ขาดตอน ดังนั้นการเรียนรู้กล่อมเกลาทางการเมืองก็เช่นกัน ในชีวิตของบุคคลแต่ละคนในสังคมจะต้องเกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้นการให้การเรียนรู้ถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมทางการเมืองจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง การให้การเรียนรู้กล่อมเกลาทางการเมืองแก่นักเรียน นักศึกษา และเยาวชนของชาติเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นของสังคม เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ และมีพฤติกรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับการพัฒนาทางการเมืองในทิศทางที่สังคมต้องการ (เสนห์ จามริก, 2552; อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, 2553; Hyman, 1959)

ดังนั้นการศึกษาวิจัยถึงการกล่อมเกลาทางการเมืองกับทัศนคติต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนคนไทย จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพื่อที่จะสามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนต่อไป แต่เนื่องจากเรื่องสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยมีการตื่นตัวในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาไม่นานนี้เอง ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน ผู้วิจัยในฐานะประชาชนผู้หนึ่งที่มีความสนใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเคหะหลักสี่ซึ่งเป็นชุมชนที่มีการรวมตัวของผู้นักที่หลากหลายและแตกต่างกันในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งมีทั้งนักวิชาการ ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา

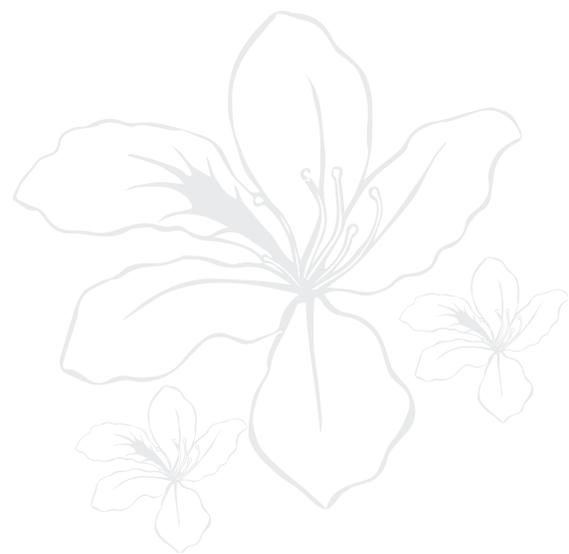
ผู้ทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป จึงต้องการที่จะทราบว่า การกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่อยู่ในระดับใด และทัศนคติของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อเรื่องดังกล่าวมากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอย่างเท่าเทียมกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

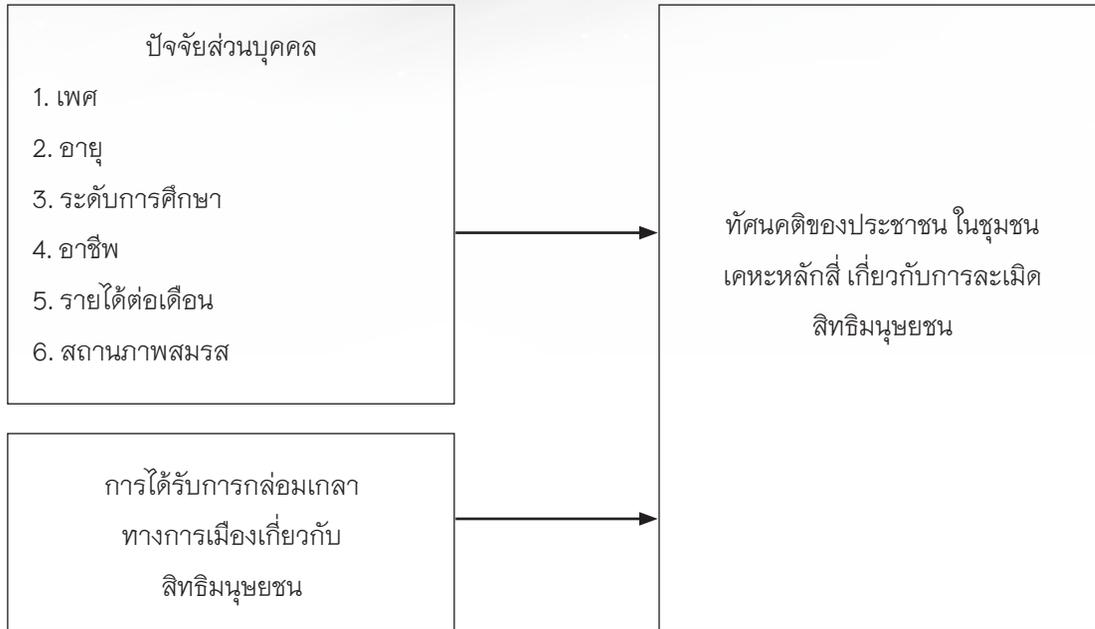
1. เพื่อศึกษาระดับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนกับทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลที่ต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนแตกต่างกัน
2. การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนส่งผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นวิธีค้นหาความรู้และความจริง โดยเน้นที่ข้อมูลเชิงตัวเลข เพื่อทำการวิเคราะห์และทดสอบทฤษฎีหรือสร้างทฤษฎี และใช้วิธีการทางสถิติช่วยวิเคราะห์และประมวลข้อสรุปเพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อน (Error)

ประชากร

ประชากรของการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเคหะหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 7,814 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเคหะหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1973) โดยมีระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95% และสัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5% ซึ่งสามารถคำนวณได้ 381 คน ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการเก็บแบบสอบถามเพิ่มเป็น 400 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดจากทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83 3) ทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90 และ 4) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามลำดับแรก พบว่า มีการร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการลิดรอนสิทธิ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด รองลงมา คือ มีการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายสาธารณะของรัฐ จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด และมีการร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงในครอบครัว จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด โดยการได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในลำดับสุดท้ายคือ มีการร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค จัดอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด ตามลำดับ

2. ทักษะเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามลำดับแรกพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการกระทำความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัวและการคุกคามทางเพศ ถือเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชน รองลงมา คือ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าปัญหาการทอดทิ้งผู้สูงอายุสมควรจะได้รับการพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหาในสังคมไทย และผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่งว่ารัฐควรจัดเตรียมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการในสถานที่สาธารณะ โดยทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนลำดับสุดท้าย คือ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีปัญหาเรื่องการเรียนรู้จะไม่ได้รับการบริการขั้นพื้นฐานด้านต่าง ๆ จากรัฐ

3. ประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับ

การละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ ในระดับต่ำ (Pearson Correlation = -0.144) ในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ถ้าประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเพิ่มขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จะทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนลดลง ในระดับต่ำมาก หรือลดลงไม่มาก

สรุปผลการวิจัย

1. การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน พบว่า มีการร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการลิดรอนสิทธิ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

2. ทักษะเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการกระทำ ความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัวและการคุกคามทางเพศ ถือเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชน

3. ประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ในระดับต่ำ ในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การกล่อมเกลาทางการเมืองกับทัศนคติต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน: ศึกษากรณีประชาชนของประชาชน ในชุมชนเคหะหลักสี่ กรุงเทพมหานคร สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์มาก โดยพบว่า มีการร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับ

เพื่อนบ้านเกี่ยวกับการลิดรอนสิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน จัดอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดเป็นลำดับแรก สอดคล้องกับแนวคิดของ บรรพต วีระลัย (2554) ที่กล่าวว่า การที่สังคมจะดำรงอยู่ได้นั้น จะต้องมีการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ค่านิยม ทัศนคติ จากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง เพื่อให้สังคมมีความสืบเนื่องติดต่อกันไปไม่ขาดตอน ดังนั้นการเรียนรู้กลุ่มเอกลาทางการเมืองก็เช่นกัน ในชีวิตของบุคคลแต่ละคนในสังคมจะต้องเกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้นการให้การเรียนรู้ถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมทางการเมืองจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง การให้การเรียนรู้กลุ่มเอกลาทางการเมืองแก่นักเรียนนักศึกษาและเยาวชนของชาติ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นของสังคม เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ และมีพฤติกรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับการพัฒนาทางการเมืองในทิศทางที่สังคมต้องการ เพื่อให้สังคมสามารถดำรงไว้ซึ่งอุดมการณ์ทางการเมืองตามที่สืบทอดติดต่อกันมา สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างมีความมั่นคงและเสถียรภาพ ไม่เกิดการต่อต้านกระด้างกระเดื่อง แต่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมฤทัย โทณสูงเนิน (2555) ที่ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชาวไทย กรณีศึกษา: ประชาชนเขตบางเขน แขวงอนุสาวรีย์ กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านเสรีภาพเกี่ยวกับบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ได้รับการคุ้มครองเอกลาเป็นลำดับสุดท้าย

2. ทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในภาพรวม จัดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ลำดับแรกพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการกระทำความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว และการคุกคามทางเพศ ถือเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชน เนื่องจากมีค่านิยมและเจตคติของสังคมในเรื่องบทบาทหญิงชายเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญและคาดหวังเพศชายในฐานะผู้นำ ผู้ตัดสินใจ ผู้สืบทอดเชื้อสายทางครอบครัว เพราะเพศชาย

มีร่างกายที่แข็งแรงกว่า สามารถปกป้องผู้อ่อนแอทางร่างกายคือเด็กและผู้หญิงได้ จะเห็นได้ชัดเจนในกรณีความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมาจากความเชื่อที่สังคมมีมาแต่ดั้งเดิมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมระหว่างหญิงชาย ข้อสรุปที่พบสอดคล้องกับ อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์ (2553) ที่ศึกษารัฐธรรมนูญของฝรั่งเศส ปี ค.ศ. 1958 ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้สืบทอดเจตนารมณ์ของสิทธิมนุษยชน มีสาระสำคัญตอนหนึ่ง ยืนยันว่ามนุษย์ทุกคนต่างเกิดมาและดำรงอยู่อย่าง เป็นอิสระเสมอภาคเท่าเทียมในสิทธิของพวกเขา อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วีระโรจายะ (2554) ที่ศึกษาวิวัฒนาการของสิทธิมนุษยชน ในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 โดยพบว่าจากคำประกาศของคณะราษฎร ที่ได้นำหลักการของสิทธิมนุษยชนไปใช้ในการปฏิบัติ โดยระบอบรัฐธรรมนูญมีสิทธิเสมอภาคกัน

3. ประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลที่ต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย ทำให้ค้นพบว่า ชุมชนเคหะหลักสี่ที่แม้จะเป็นชุมชนที่มีการรวมตัวของผู้ที่หลากหลายและแตกต่างกันในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งมีทั้ง นักวิชาการ ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา ผู้ทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป เมื่อได้พูดถึงสิทธิมนุษยชนที่บุคคลทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ความมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ล้วนเห็นพ้องกันว่าสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานในความเป็นมนุษย์ ซึ่งประกอบไปด้วยสิทธิตามธรรมชาติและสิทธิที่มีกฎหมายรับรอง โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ทุกคนตระหนักในความสำคัญของสิทธิมนุษยชน และเป็นแนวทางปฏิบัติต่อกันในฐานะเพื่อนมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน โดยตระหนักว่าทุกคนมีสิทธิในชีวิต มีสิทธิในการยอมรับนับถือ และมีสิทธิในการดำรงชีวิตและพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ถูกต้องนั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา จารวิจิต (2553) ศึกษาการรับรู้ต่อสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กรณีศึกษา: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ในเขตเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางด้าน เพศ อายุ ที่ต่างกัน มีการรับรู้ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทยไม่แตกต่างกัน

4. การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ ในระดับต่ำในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ถ้าประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเพิ่มขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จะทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประชาชนลดลงในระดับลดลงไม่มาก เนื่องจากการได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนผ่านสื่อบุคคลจะติดต่อสื่อสารกันโดยการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสื่อสารแบบตัวต่อตัว และผู้ส่งสารกับผู้รับสารมักจะมีความรู้จัก ชอบพอกันเคยกันเป็นการส่วนตัวเท่านั้น จึงทำให้การพูดคุยในประเด็นบางเรื่องเป็นเรื่องความคุ้นเคย และความสนใจเฉพาะกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา จารวิจิต (2553) ศึกษาการรับรู้ต่อสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กรณีศึกษา: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในลำดับสุดท้ายคือ มีการร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค จัดอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งทำประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการได้รับความปลอดภัย เป็นธรรมจากการบริโภคสินค้าและบริการ โดยการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้กับประชาชน มีการวางแผนการใช้ช่องทางการสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ

2. จากผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการกระทำความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว และการคุกคามทางเพศ ถือเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้นภาครัฐและเอกชนควรร่วมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการใช้ความรุนแรงในสังคม ส่งเสริมให้สถาบันศาสนามีบทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และเป็นที่พักแก่ผู้ที่ประสบความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมสังคมที่ปราศจากความรุนแรง ตลอดจนสร้างเครือข่ายในการบริการทางสังคม เพื่อให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่สตรีที่ประสบปัญหา โดยหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ และองค์กรเอกชน ต้องมีการเตรียมพร้อมในการช่วยแนะนำและเผยแพร่บริการทางสังคม ให้ข้อมูลเพื่อเป็นทางเลือกในการแก้ปัญหา

3. จากผลการวิจัยพบว่า การได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ ในระดับต่ำในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นประชาชนในชุมชนเคหะหลักสี่ ควรได้รับการกล่อมเกลาผ่านสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ ตลอดจนสื่ออินเทอร์เน็ต ที่สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามที่ตนต้องการ หรือไม่ก็อาจครอบงำสื่อมวลชน เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนให้ปฏิบัติตามที่ตนต้องการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางการเมืองที่ได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนกับการใช้สื่อมวลชน

2. ควรทำการศึกษาเชิงลึกในรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาของการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา จารวจิต. (2553). การรับรู้ต่อสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กรณีศึกษา: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- นพนิธิ สุริยะ. (2550). สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บรรพต วีระสัย. (2554). สังคมวิทยาการเมือง. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ปรีดดา เฉลิมเผ่า. (2558). สิทธิมนุษยชน. วารสารคณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา: สหประชาชาติ, 6, 7-13.
- รุ่งพงษ์ ชัยนาม. (2554). สิทธิมนุษยชน ประวัติศาสตร์ และภาษา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร.
- วีระ โรจายะ. (2554). กฎหมายสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ: วิศตอริการพิมพ์.
- สมฤทัย โทณสูงเนิน. (2555). ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชาวไทย กรณีศึกษา :ประชาชนเขตบางเขน แขวงอนุสาวรีย์ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต).
- เสน่ห์ จามริก. (2552). สิทธิมนุษยชน: เกณฑ์คุณค่าและฐานความคิด. กรุงเทพฯ: สำนักงานสิทธิมนุษยชนศึกษา และการพัฒนาสังคม.
- อุดมศักดิ์ ลินธิพงษ์. (2553). สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- Hyman, H. (1959). *Political socialization: A study in the psychology of the political behavior*. New York: The Free Press.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd Ed). New York: Harper and Row Publications.

